

Dlaczego warto płacić gotówką?

4 września 2025

**Kongres Obsługi
Gotówki**

The Power of Cash książka
napisana przez Profesora Jay
L. Zagorsky ekonomistę
Boston University's Questrom
School of Business

THE POWER OF CASH

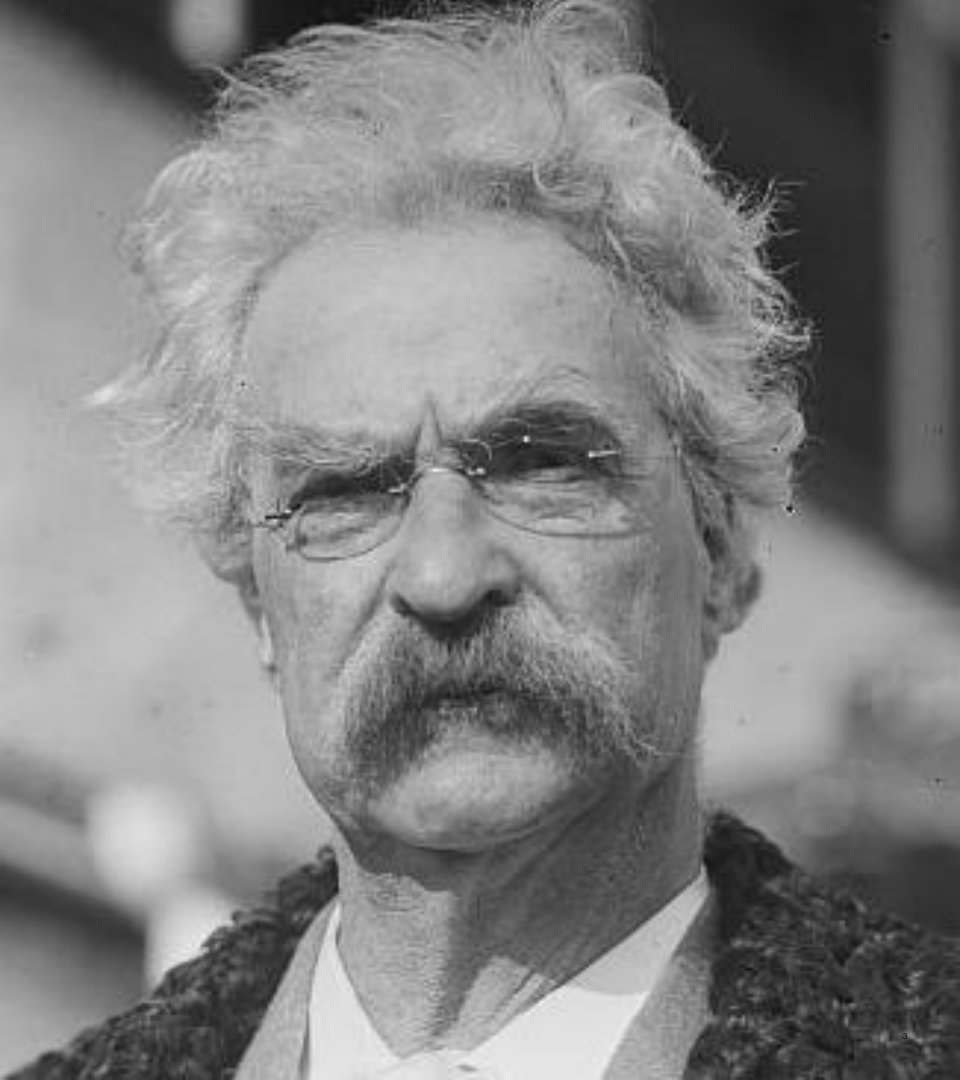

WHY USING PAPER MONEY IS
GOOD FOR YOU AND SOCIETY

JAY L. ZAGORSKY

Gotówka – przeszłość czy przyszłość?

1. „Pogłoski o mojej śmierci są mocno przesadzone” – Mark Twain
2. Podobnie jak w przypadku gotówki – jej koniec był przedwcześnie ogłaszany.
3. Gotówka zyskuje nowe przewagi
4. Pandemia i kolejne nieprzewidywalne zdarzenia pokazały praktyczną wartość gotówki
5. Ludzie często bezkrytycznie akceptują nowości, odrzucając wcześniejsze rozwiązania
6. Z czasem okazuje się, że starsze technologie bywają bezpieczniejsze i wracają w wielkim stylu

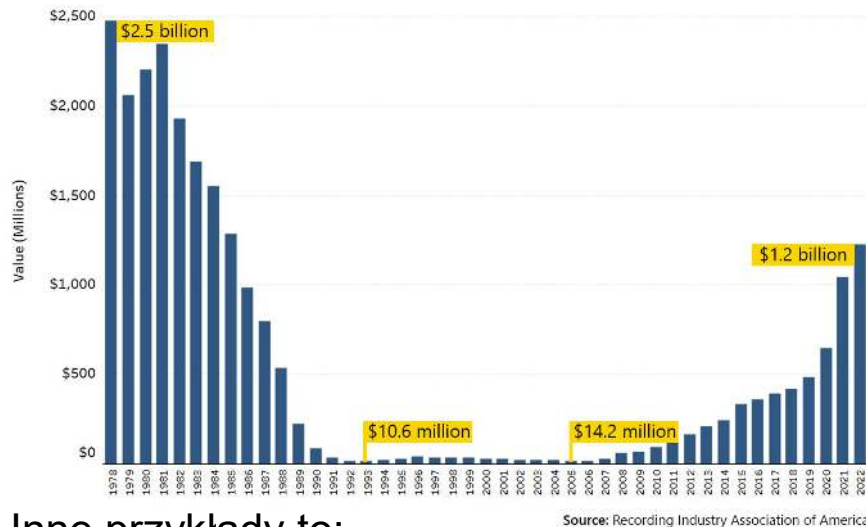

Renesans płyt winylowych

- zastąpione przez CD, MP3 oraz streaming, dziś znów dynamicznie rosną w sprzedaży

Vinyl Record (LP/EP) Sales Revenue by Year, 1978-2022

Inne przykłady to:

- Jazda konna
- Żeglarstwo

obie dyscypliny sportu mają rzesze wiernych fanów, generując olbrzymie przychody w segmencie premium.

Kto i dlaczego chciał osłabić znaczenie gotówki?

INSTYTUCJE

FINANSOWE

W ostatnich dekadach wiele podmiotów, zwłaszcza sektor finansowy, ograniczało rolę gotówki

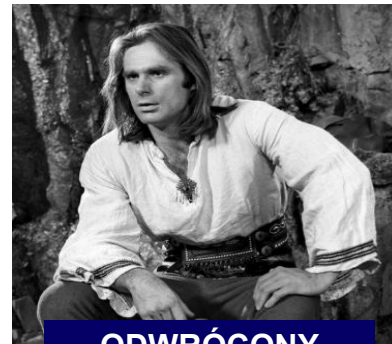
- W USA banki i operatorzy kart wydają **ponad miliard dolarów rocznie** na promocję kart kredytowych
- **Brak wsparcia dla gotówki** – praktycznie zerowe nakłady na popularyzację tradycyjnych płatności

PROGRAMY

LOJALNOŚCIOWE

Programy lojalnościowe i nagrody tworzą **fałszywe przekonanie, że płatności elektroniczne są bezkosztowe**

ODWRÓCONY

JANOSIK

„**Syndrom odwróconego Janosika**” – bogatsi korzystają z bonusów, a koszty przerzucane są na biedniejszych

Efekt: narastająca marginalizacja gotówki i wypaczony obraz jej roli w gospodarce

Czy gotówka jest niebezpieczna?

Badanie w USA: Jak konsumenci oceniają bezpieczeństwo płatności?

1. Karty kredytowe – najbardziej bezpieczne
.....
3. Karty debetowe
.....
9. Gotówka – ostatnia najniższa pozycja

Fakty:

- kradzież gotówki wymaga fizycznej konfrontacji, często ryzykownej dla złodzieja
- Płatności cyfrowe: możliwe rabunki bez kontaktu fizycznego, ataki globalne przez Internet
- 2023 r.: straty banków, wydawców kart i akceptantów z tytułu kradzieży i wyłudzeń – 33,8 mld USD
 - Przykład: mężczyzna nie wychodził z domu z powodu choroby przez kilka miesięcy, a w tym czasie dwukrotnie próbowano wyłudzić kartę na jego nazwisko

POSTRZEGANE
JAKO BEZPIECZNE

POSTRZEGANE JAKO
NIEBEZPIECZNE

Błędnie wykreowano przekonanie, że gotówka nie jest bezpieczna, podczas gdy w rzeczywistości ryzyko kradzieży gotówki jest ograniczone i wymaga bezpośredniego kontaktu sprawcy z ofiarą.

Gotówka = naturalna bariera

1. Wyrabia nawyk oszczędzania

- Spora część społeczeństwa nie jest przygotowana na nieprzewidziane sytuacje ani na emeryturę

2. Ograniczenie ryzyka finansowego:

fizyczne pieniądze wprowadzają naturalne bariery w hazardzie i innych formach ryzykownych wydatków

- Zakłady bukmacherskie – płatności elektroniczne usuwają bariery, gotówka wymaga fizycznej obecności i kontroluje wydatki

Gotówka = ochrona prywatności

1. Nie każdy chce, żeby każdy szczegół jego życia był ujawniany
2. Płatności elektroniczne rejestrują wszystkie zakupy i aktywności finansowe
3. Nawet w rodzinie ludzie pragną prywatności.
 - W badaniu USA 38% osób z wspólnymi finansami przyznało się do jakiegoś rodzaju oszustwa wobec partnera

Gotówka ratuje w kryzysie

1. Coraz częstsze katastrofy naturalne zwiększają znaczenie gotówki w zapewnieniu ciągłości obrotu
2. W takich sytuacjach gotówka bywa jedynym sposobem na zakupy i opłacenie podstawowych usług

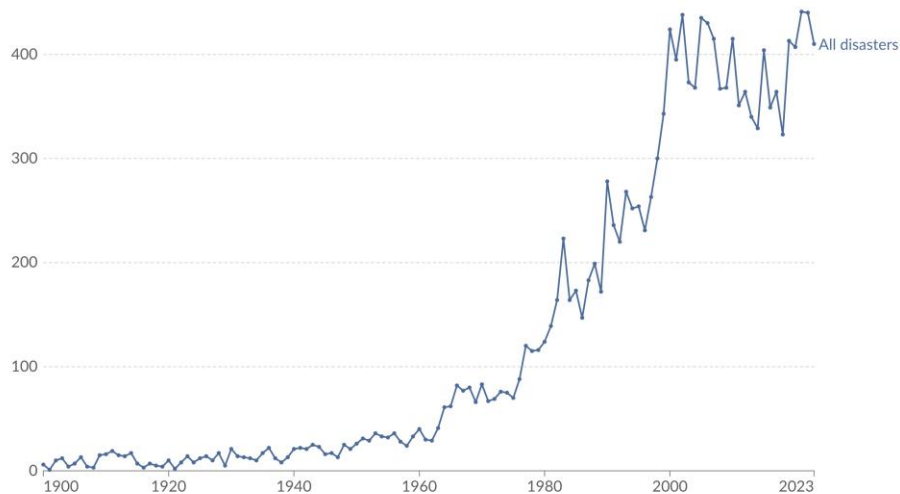
Giesecke+Devrient
Creating Confidence

Number of recorded natural disaster events, 1900 to 2023

Our World
in Data

The number of global reported natural disaster events in any given year. Note that this largely reflects increases in data reporting, and should not be used to assess the total number of events.

Data source: EM-DAT, CRED / UCLouvain (2024)

Note: Data includes disasters recorded up to April 2024.

OurWorldinData.org/natural-disasters | CC BY

**UŻYWAJMY GOTÓWKI CO
NAJMNIEJ RAZ W
TYGODNIU – Z KORZYŚCIĄ,
DLA SIEBIE, RODZINY,
PRZYJACIÓŁ I CAŁEJ
GOSPODARKI**

Creating Confidence

Andrzej Kawiński

E-mail: andrzej.kawinski@gi-de.com